

דבר יו"ר הקרן

סטודנטים יקרים, בוגרים, אדריכלים ושוחרי אדריכלות בישראל,

זו השנה ה־12 שאנו מעניקים את פרס דוד עזריאלי לפרויקט סטודנטים לאדריכלות להוקיר ולחזק יצירתיות, מקוריות ואיכות אדריכלית בקרב סטודנטים לאדריכלות בישראל. לזכרו של אבי, קרן עזריאלי החלה בתהליך מיצוב ומיתוג מחדש של הפרס, כדי להופכו לפרס הארצי היוקרתי ביותר המוענק לסטודנטים לאדריכלות בישראל.

פרס דוד עזריאלי לפרויקט סטודנטים לאדריכלות מאגד בתוכו שלושה מערכי היסוד שאיפיינו את אבי: מחוייבות לקידום חינוך איכותי, שאיפה לפיתוח תחום האדריכלות, ואהבת הארץ. המועמדים לפרס נבחרו על ידי ועדות היגוי של חמשת בתי הספר לאדריכלות בישראל, ועבודותיהם הובאו לשיפוטו של פאנל שופטים עצמאי המורכב מאדריכלים מובילים מישראל ומהעולם. הזוכים השנה יקבלו פרסים בסך 60,000 ש"ח, 25,000 ש"ח ו־15,000 ש"ח.

קרן עזריאלי מברכת את הזוכים בפרס, כמו גם את כל הסטודנטים שניגשו לתחרות. העבודה, החוכמה, והיצירתיות המשותפת של כלל הסטודנטים תעצב את עתידה של האדריכלות בישראל. תודה מיוחדת לעמותת אדריכלים מאוחדים בישראל על שותפותם בעבר, וכן לסגל בתי הספר לאדריכלות ולקהילת האדריכלים על תמיכתם המתמשכת.

אנו מאחלים לזוכי הפרס השנה הצלחה מרובה, ומצפים לראות את פירות עבודתם הופכים לחלק מקו הרקיע המשתנה תמיד של הארץ הנפלאה הזו, שהיא ביתנו.

כל טוב ובהצלחה,
דנה עזריאלי
יו"ר קרן עזריאלי ישראל

קרן עזריאלי ישראל פועלת לחיזוק החברה הישראלית באמצעות קידום חינוך, מחקר רפואי ומדעי, קהילה, רווחה, אומנות ותרבות. קרן עזריאלי ישראל עובדת בשיתוף פעולה מלא עם קרן עזריאלי קנדה.

International Judge and Keynote speaker

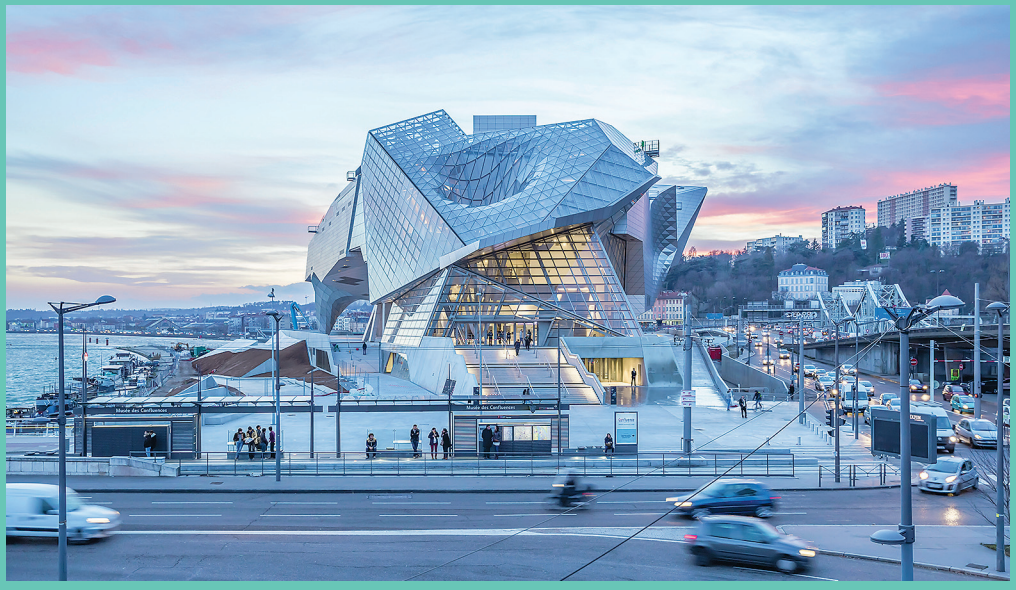
שופט בינ"ל ומרצה אורח

Wolf D. Prix, born in 1942 in Vienna, is co-founder, Design Principal and CEO of COOP HIMMELB(L)AU.
He studied architecture at the Vienna University of Technology, the Architectural Association of London as well as at the Southern California Institute of Architecture (SCI-Arc) in Los Angeles.

Wolf D. Prix is counted among the originators of the deconstructivist architecture movement. COOP HIMMELB(L)AU had its international breakthrough with the invitation to the exhibition "Deconstructivist Architecture" at MoMA New York in 1988. Over the years Wolf D. Prix/ COOP HIMMELB(L)AU was awarded with numerous international architecture awards.

COOP HIMMELB(L)AU was founded in Vienna in 1968 and has since then been operating under the direction of CEO and design principal Wolf D. Prix in the fields of art, architecture, urban planning, and design. Another branch of the firm was opened in the United States in 1988 in Los Angeles. COOP HIMMELB(L)AU currently employs between 50 and 150 people from 19 different countries. In numerous countries the team has realized museums, concert halls, science and office buildings as well as residential buildings. Presently COOP HIMMELB(L)AU is working on various projects in Europe, Asia and the Middle East.

The Musée des Confluences | Photography: Sergio Pirrone

סגל השופטים הישראלי

פרופ׳ משה צור - יו״ר חבר השופטים

משה צור למד בפקולטה לארכיטקטורה ובינוי ערים בטכניון, וסיים כל שנה בהצטיינות ראויה לשבח (מצטיין נשיא). ב־1976 פתח משרד אדריכלים ושותפות, וב־1978 הקים את משרד ״משה צור אדריכלים בוני ערים״. במשך השנים זכה בפרסים רבים ובציונים לשבח, ביניהם: פרס רכטר לאדריכלות 1988 עבור תכנון בית אלביט בחיפה, הפרס הבינלאומי היוקרתי מטעם ה־CTBUH לשני פרויקטים בת״א וכן יקיר עמותת האדריכלים ל־2013. ב־1985, הצטרף לטכניון, ובהמשך קיבל תואר פרופ׳ חבר והיה מנחה ומרכז פרוייקטי גמר.
המשרד טיפל עד היום בלמעלה מ־1000 פרויקטים מכל תחומי התכנון האדריכלי. כיום במשרד כ־90 אדריכלים, ויחד עם ארנה צור אשתו, ו־4 שותפים, הוא מטפל כמתכנן ראשי של המשרד, בעשרות פרויקטים בארץ ובעולם.

פרופ׳ כרמלה יעקובי וולק

דיקאן בית הספר לעיצוב, המסלול האקדמי המכללה למינהל. ראש התכנית לתואר שני בעיצוב חדשנות ויזמות. מייסדת ועורכת ראשית של כתב העת ״בלוק״ ארכיטקטורה / מדיה / תיאוריה / עיר. מעצבת סביבה, אוצרת תערוכות, חוקרת ומפרסמת בתחומי תרבות, מרחב וטכנולוגיה.
במשך 30 השנים האחרונות מקימה ומנהלת תכניות אקדמיות שונות. יזמה והקימה את מעבדת פאבלאב ישראל - המעבדה הקהילתית הראשונה בישראל לייצור דיגיטלי ואת קליניקת המעצבים הפועלת לטובת קהילות מוחלשות. יוזמת ומנהלת המעבדה לחדשנות עירונית המהווה מרכז יזמות ופיתוח של סביבות עירוניות טכנולוגיות ומוצריות.

איילת כרמון

ארכיטקטית ומרצה בכירה, חברת סגל במכללת שנקר בתוכנית לתואר שני בעיצוב, ומנהלת מרכז בלומנטל לחקר טקסטיל בישראל CIRTex Shenkar. מחקרה מתמקד בטכנולוגיות מיחשוב מתקדמות והיבטים חומריים בתהליכי עיצוב וייצור של טקסטיל ומבנים רכים. בעבודתה היא בוחנת את ההשלכות של מיחשוב מתקדם על תהליכי העיצוב והאינטראקציה עם הסביבה הבנויה, ועם אופנה וטקסטיל.
איילת בעלת תואר ראשון בארכיטקטורה מהטכניון, ותואר שני בארכיטקטורה מאוניברסיטת הרווארד. היא דוקטורנטית במחלקה למדעי הקרקע והמים, בפקולטה לחקלאות מזון וסביבה, האוניברסיטה העברית בירושלים: מחקרה שם עוסק בפיתוח מצעים מבוססי טקסטיל כמצע גידול לצמחיה עבור גגות וקירות מבנים.

אדריכל גבי בועז-עובד

בוגר בית הספר לאדריכלות ע״ש אדריכל דוד עזריאלי באוניברסיטת ת״א, שנת 2000. פרויקט גמר לימודיו היה בין מצטייני המחזור ואף הוצג בתערוכת הסנאט השנתית.
משנת 2006, שימש כעוזרו של אדריכל דוד עזריאלי וכאדריכל קבוצת עזריאלי.
בשנת 2015 מונה לאדריכל הראשי ומנהל התכנון של הקבוצה. תחת אחריותו בתפקיד זה, מעל מיליון מ״ר של תכנון פרויקטים יזמיים, בעלי איכות כלכלית מחד ומצוינות אדריכלית מאידך, ברחבי מדינת ישראל. לדוגמא, פרויקט הדגל האדריכלי הייחודי של הקבוצה, מרכז שרונה.

01

עתליה גרינברג

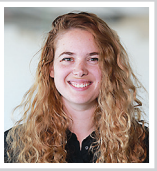
דפנה בר יוסף

בצלאל - אקדמיה לאמנות ועיצוב, ירושלים

שם הפרויקט

עיר/ים

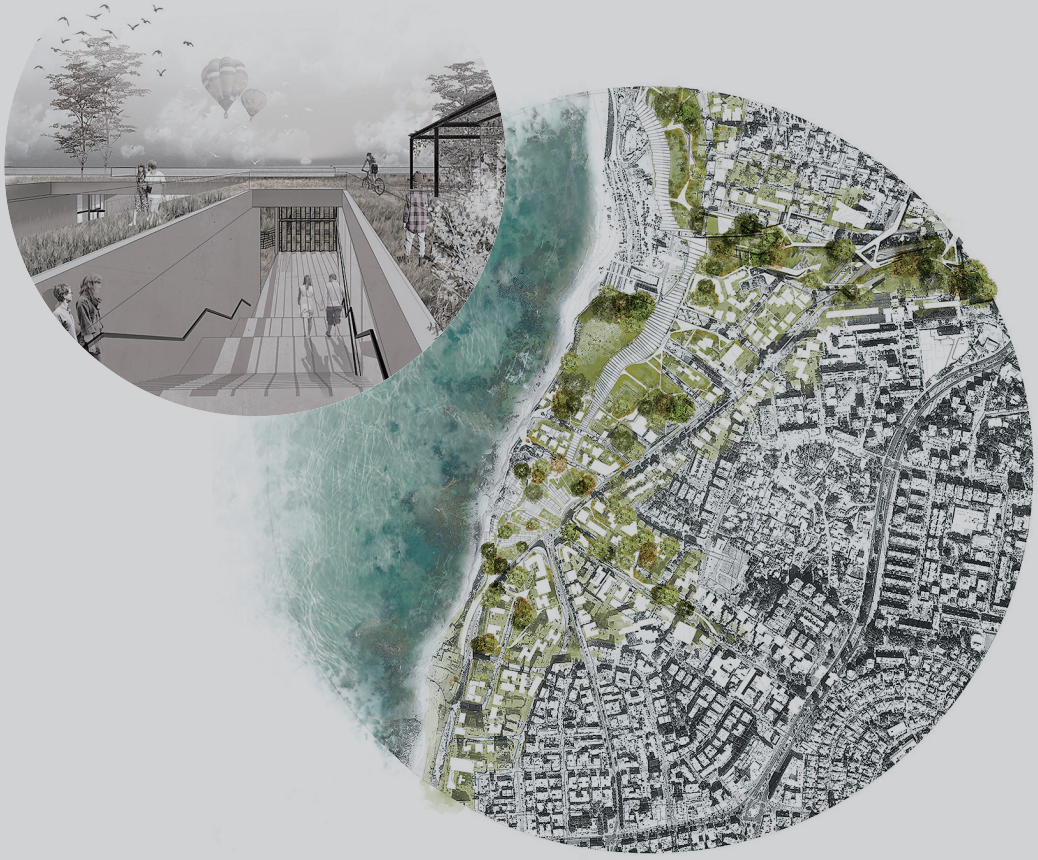

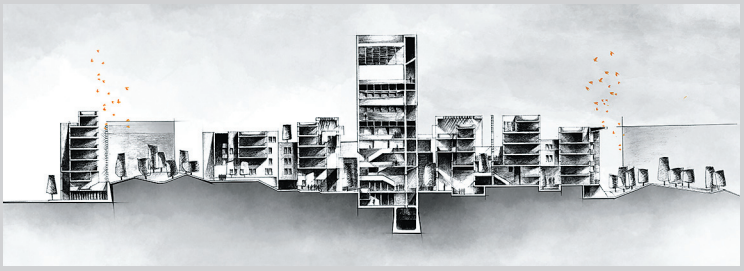
כאשר 70 אחוז מתושבי ישראל מתגוררים במרחק שאינו עולה על 15 ק"מ מרצועת החוף, ההשפעות הסביבתיות בין אזורי הגבול לבין העיר הן מהותיות ורק תלכנה ותגדלה.

הפרויקט CITY/SEA מציע אלטרנטיבה חדשה לתכנון הקיים באזור החוף, המתמקד בערכים אקולוגיים וחברתיים. כמקרה בוחן מציג הפרויקט הצעה בשלושה קני מידה: מחוזי, עירוני ומבני. האסטרטגיה המוצעת יכולה לשמש יסוד לתכנון באזורים נוספים לאורך הרצועה. הארגון המחודש של האזור מתקן את הגישה השרירותית לתחום החופי כפי שנוסחה בתמ"א 13.

CITY/SEA נע על התפר בין התכנון הנופי למבנה הציבור, כאשר האדריכלות מבקשת לאפשר לטבע ולים להיות מרכז ההתרחשות. זהו ניסיון להתמודד עם האתגרים שהבנייה לאורך הרצועה מציבה, אשר לרוב נתפסים כסותרים זה את זה. לכדי פעולה אדריכלית המכילה במרחב אחד את העיר ואת והים, האדם והטבע.

02

אבי סרור
אוניברסיטת אריאל בשומרון

שם הפרויקט
CITY HOLE
על מוסד העירייה,
באר שבע

הפרויקט מציע התבוננות אלטרנטיבית על מהות מוסד העירייה בעידן בו אנו חיים. מוסד העירייה המודרני השיל מעליו רבים מתפקידיו המסורתיים; רבים מאגפיו פזורים במקומות שונים בעיר וחלק ניכר מהמפגש בינו לבין האזרח מתרחש במרחב הקיברנטי. עובדות אלה מעוררות את השאלה מה תפקידו של מוסד העירייה בימינו? האם עליו לחיות בתוך העיר או שמא רק לצדה?

עיריית באר שבע כמקרה מבחן הופכת במסגרת הפרויקט למוסד המהווה שער לעירוניות ולגורם המקשר בין האדם למרחב הגיאוגרפי בו הוא נטוע. זאת באמצעות פירוקה של העירייה בתוך תמהיל צפוף ואינטנסיבי של מגורים ושימושים מעורבים והפיכתה לחלק מחוליה עירונית משמעותית המקשרת בין חלקה המזרחי של העיר, זה הפונה אל המדבר, לבין חלקה המודרני, זה הפונה מערבה.

03

אילה מנדלבוג

הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל

שם הפרויקט

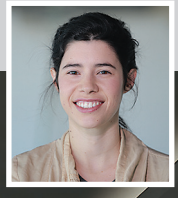
Preserving Urbanism_TLV

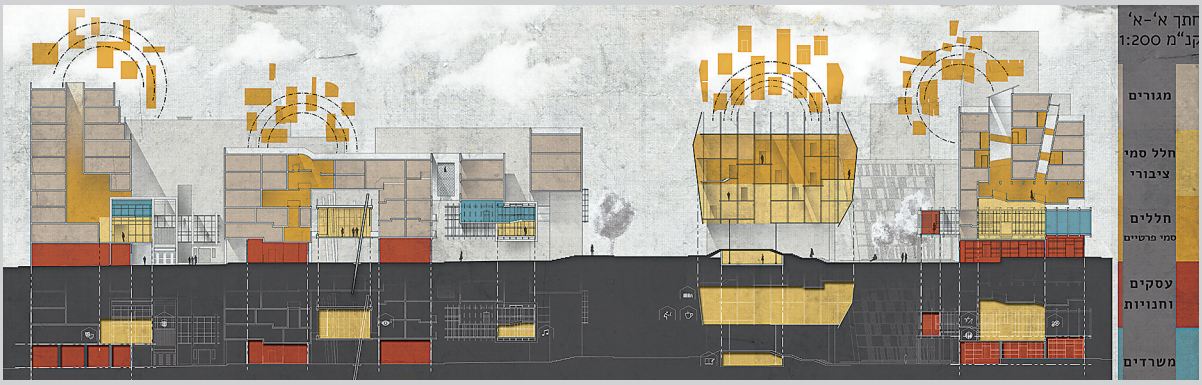
בשנים האחרונות הפיתוח המואץ של מרכז תל אביב מתבטא בהתפשטות, מחיקה והרכבה מחדש, ביטול זהות והקנייה של זהות ידועה מראש: בניני יוקרה של מגורים ומשרדים. אלו מאחדים את הרב גוניות התל אביבית ומבטלים את העושר שבה.

כיצד ניתן להרחיב את המרכז ללא דריסת הקיים בשוליים אלא מתוך הגדרתו מחדש, העצמתו והבנת נקודת הזמן בו הוא נמצא? בפרוייקט אבחן את הסוגייה בגבול הדרומי של מרכז תל אביב עם יפו, צפונית לדרך יפו באזור מתחם המסילה העות׳מאנית. את העיר תל אביב אנו חווים כמרכז אורבני אורכני ומישורי, בקרוב מציאות זו עומדת להשתנות, תחנות הרכבת הקלה ייצרו עירוניות של אזורים וייחדו מרכזים השונים בתכלית זה מזה. זאת בתנאי שהתרחבות המרכז לא תמזגם למרחב אחיד: מרקמית, תרבותית ובעל חתך סוציואקונומי זהה.

הקמת תחנת הרכבת במתחם המסילה נלקחה כמקרה נבחן. האזור, על השכבות התכנוניות והחברתיות שבו, בעל פוטנציאל להוות מצע עשיר להגדרתו של מרכז חדש. כזה החושף את הגיאולוגיה העירונית האיכותית הנחבאת. זאת להשגת התחדשות וצמיחה דרך הקיים ובאותו ההיקף המתוכנן כיום, אך ללא הדרת האוכלוסייה והאופי של המקום.

04

אלון ניומן
אוניברסיטת אריאל בשומרון

שם הפרויקט
דימוי עירוני במאה ה-21

הפרויקט המוצג הוא עבודת גמר אישית בסטודיו שכותרתו "מה עכשיו, מה הלאה". במהלך השנה עלתה השאלה: מה היא סביבת המגורים העירונית העתידית? כיצד סביבת המגורים יכולה להתאים עצמה לחיים המודרניים המשתנים בקצב מהיר? כיצד ראוי יהיה לחיות בסביבה עירונית כזאת? ובסופו של דבר מהי דמותה העתידית של העיר?

פרק ראשון - עוסק בשאלת הדימוי המקומי העכשווי של תל אביב אל מול הדימוי העתידי, הכולל ניתוח פרמטרי, המבקש לזקק את המאפיינים היוצרים אותו. בנוסף לכך, נעשתה השוואה של דימויים מקומיים ואוניברסליים מתקופות שונות, אשר סיפקו נקודות התייחסות להלך הרוח של תקופתנו.

פרק שני - עוסק בפרשנות מושג העיר המודרנית וכיצד בא הדבר לידי ביטוי בתא המגורים הפרטי? סקירת העקרונות המנחים במציאת דימוי לעיר העתידית (לאו דווקא תל אביב). בפרק זה מוצגת תשובה אפשרית לשאלה: מהו דימוי עירוני במאה ה־21?

פרק שלישי - עוסק בחלק המרכזי בעבודה ומציג את מקום ההתערבות הנבחר - רחוב אלנבי - המשמש כמקרה מבחן לשאלת היסוד בפרויקט. פרק זה סוקר את ההיסטוריה של הרחוב כציר עירוני חשוב בעיר הצעירה וכולל ניתוח של הרחוב ושל תופעת העומק המתקיימת בו. תופעה שמהווה חלק בלתי נפרד שטבוע ברחוב אלנבי והשפעתו מכרעת באופן בו חווה האדם את הרחוב. הפרויקט מתייחס לתופעה זו ומנסה לתת לה פרשנות אדריכלית.

05

היבא סאלח

המרכז האקדמי ויצו חיפה

שם הפרויקט

City of Mazes

הפרויקט עוסק בתופעת התנוונות של מרכזי ערים, בעיקר ערים היסטוריות בעלות אופי צלייני ותיירותי, שליבן ההיסטורי והתפקודי התנוון במשך שלבי התפתחותן במהלך השנים.

כמקרה בוחן בחרתי את העיר העתיקה של נצרת, המורכבת בעיקר משכונת השוק והגרעין ההיסטורי. הפרויקט בודק את מערכת היחסים בין האווירה התיירותית בעיר לבין חיי האוכלוסייה, ואת האפשרויות התכנוניות של הזרמת קצב החיים הקהילתיים אל העיר העתיקה וחשיפתה לציר הראשי של העיר.

העבודה מתבססת על יצירת מערכת קשרים בין מוקדי הדת, התרבות והתיירות המאפיינים את העיר, דרך סמטאות העיר העתיקה, תוך ניצול חללים שחורים בעיר לטובת החיים הקהילתיים, וחשיפת מבנים ואזורים, בעלי ערך היסטורי, לציבור. למעשה, העיר העתיקה הופכת למסלול חוויתי המאפשר לקהילה ולתיירים לשוטט בתוכו ולהיחשף למבנים ייחודיים בעלי ערך היסטורי. בנוסף, ניצול הטופוגרפיה החדה של נצרת ליצירת שכבה תת קרקעית המציעה מגוון של פעילויות, על מנת לשמר את השטחים הפתוחים עבור הציבור.

06

יערה גונר
אוניברסיטת תל אביב

שם הפרויקט
Pri Temporal Space

שכונת סילואן, השוכנת במזרח ירושלים מחוץ לחומות העיר העתיקה ומאוישת ברובה על ידי תושבים ערבים במצב כלכלי ירוד, הפכה בשנים האחרונות לאטרקציה תיירותית מובילה בעקבות חשיפת שרידי הארכיאולוגיה העתיקים - "עיר דוד", אך במקביל הפכה השכונה לאחד המקומות הכואבים ביותר בסכסוך הערבי ישראלי. בסוגייה המתעוררת במרחב כה טעון פוליטי ועתיר קונפליקטים שכזה מהו תפקידה של האדריכלות והאם היא יכולה למתן את הקונפליקט המרחבי במקום להחמירו?

הפרויקט מבקש להציע אלטרנטיבה תכנונית לתכנון המוצע כיום. תכנון המציע התייחסות לשלושת מימדי הזמן במקביל: הצפת העבר, תוך חיזוק האוכלוסיה. המקומית והצעת תכנון פתוח קצוות, המאפשר שינוי והשתנות בעתיד.

החוויה התיירותית החדשה הנה חויה של שוטטות המפגישה את המבקר המזדמן עם התושבים המקומים ועם הרבדים המרובים של סילואן.

07

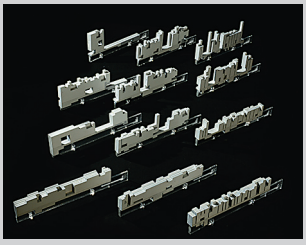
ליז לייבוביץ

הטכניון – מכון
טכנולוגי לישראל

שם הפרויקט
Musha Musha

הפרויקט מתחיל מניתוח של שכונת התקווה בדרום תל אביב שנבנתה ברובה בשנות ה־30-50, וקרקעותיה הן קרקעות מושאע, בבעלות משותפת. דבר המייצר בעיות משפטיות ומרחביות בשכונה שהולכות ומסלימות על ציר הזמן ובכך מביאות להתדרדרות פיזית וחברתית בשכונה.
דרך ניתוחים מרחביים וכמותיים של הפונקציות בשכונה ויצירת מפתח מושאעות יצרתי כלי תכנוני חדש אשר מבטא את הפעולה הבו־זמנית בין חיבור עיקרון הבניין לבין קריאת המרחב.

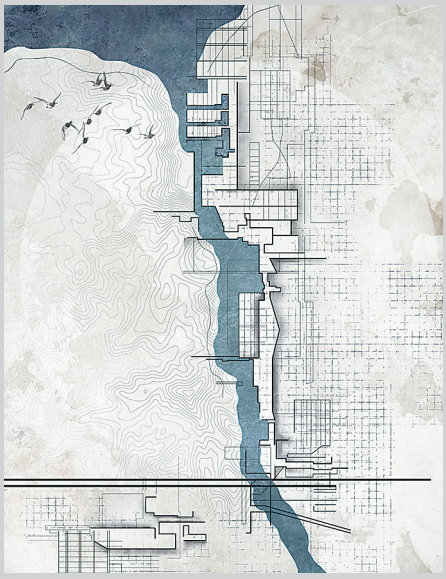
בעזרת אותו כלי חדש הפרויקט מתגבר על הצורך בפרצלציה תוך תכנון מתוך הקיים ודרך אותם שטחים יחסיים של בעלי הקרקע. התכנון נתמך במערכת תמריצים המושתתת על ערכים חברתיים, ספציפיים וגלובליים, ונוצרת שפת תכנון חדשה שאינה מחפשת נקודות על מפה אלא מייצרת תמהילים אשר נוצרים דרך השוק החופשי ולטובתו של הכלל.

לסיכום, בפרויקט יצאתי מתוך הקושי היוצא דופן שקיים בשכונת התקווה בין החוק למציאות ויצרתי מערכת חדשה המושתתת על המרקם הפיזי־חברתי־כלכלי, והמתייחסת להיסטוריה ולתרבות המקום כמשאב שמאפשר פעולה, ומאפשר תכנון עירוני והתחדשות מסוג חדש.

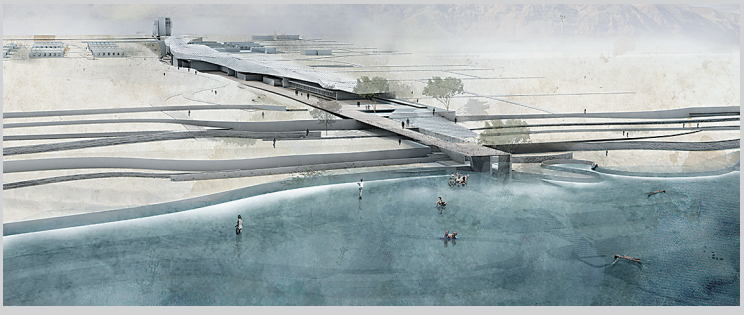

הפרויקט עוסק בסוגיית התפתחות האדם במרחב דינמי ומשתנה ודן בשאלת התאמת סביבת החיים לשינויים החלים בה דרך מקרה הבוחן של צפון מרחב ים המלח. בשנים האחרונות עובר ים המלח שינויים פיסיים רבים ומתייבש בקצב מהיר, דבר המוביל להתרחקות קו החוף ממוקדי הפעילות האנושיים. השתנות המפלס זורעת הרס רב בתשתיות האנושיות במרחב וגוררת פגיעה ממושכת בכלכלה, בחברה ובענף התיירות. הפרויקט מנסה לגשר על הזמן וקו המים הנסוג ולהביאם כחלק אינטגרלי מהתפיסה התכנונית לכדי עשייה אדריכלית השואבת מתופעות הטבע הייחודיות באזור.

התוואי החדש משתלב בסביבה, חסין וגמיש להשתנות מפלס המים ומאפשר התאמה למצבים משתנים בין המבנה לסביבה ובין המשתמש למבנה, בכל קנה המידה. המרחב החדש בא לבקר את השינויים שחלו בים המלח, מהוה סמן תודעתי ציבורי ומסמן אופטימיות ותקווה לימים בהם מפלס מי ים המלח יגיעו לגובה המיוחל ויתאחדו עם חללי המבנה הגמישים לכדי מערכת אחת.

08

נעה גנץ

הטכניון – מכון
טכנולוגי לישראל

שם הפרויקט

מינוס 400

09

עדי פאר

המרכז האקדמי ויצו חיפה

שם הפרויקט

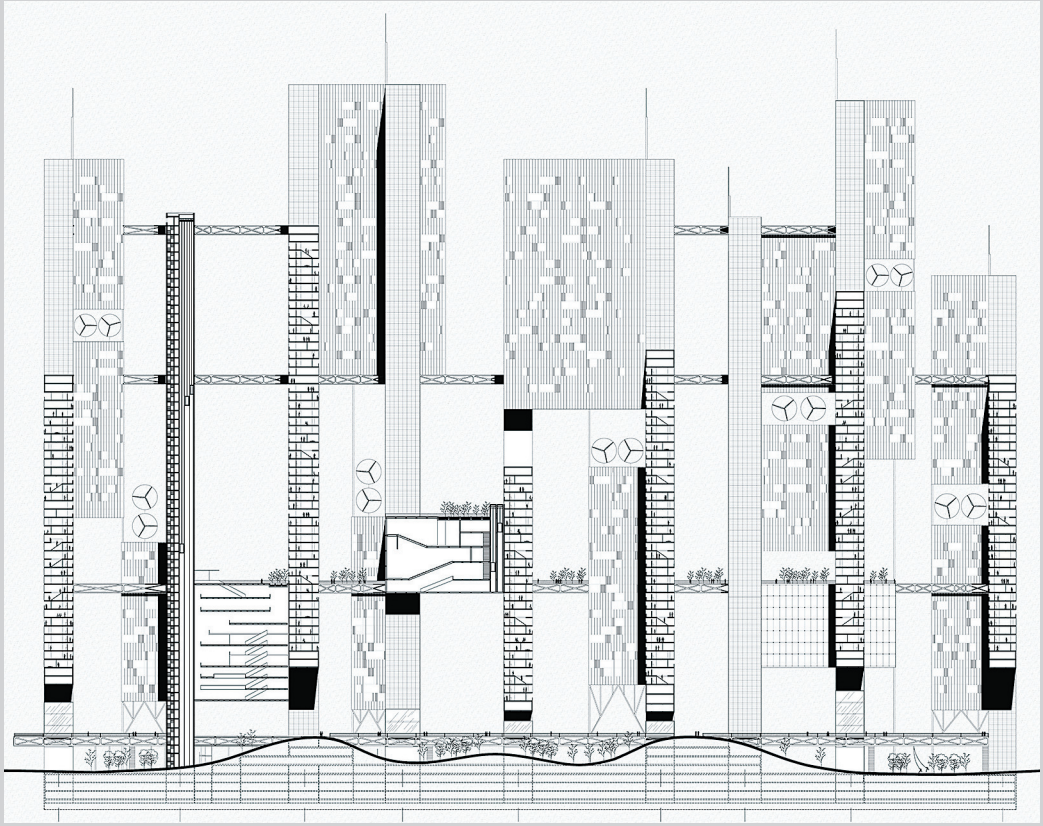
MAX > < MIN

בשנת 2020 אוכלוסיית העולם צפויה למנות כשמונה מיליארד תושבים. כתוצאה מכך האזורים העירוניים יגדלו ויתפשטו על חשבון השטחים הפתוחים.

פרויקט הגמר עוסק בדרישה להגדלת היצע הדיור דרך בחינת מצב קיצון של צפיפות בקצה העיר, כנותן "גבול" להמשך ההתפשטות אל עבר השטחים הפתוחים. האתר ממוקם בקצה המזרחי של תל אביב ומעלה שאלות בנוגע לאיכות סביבת המגורים במצב של היפר צפיפות.

לירושלים הגיעה שחקנית חדשה, קיראו לה Total Stage.

בחורשת הירח שבטבור העיר היא התמקמה. שם היא מחכה סבלנית, מקשיבה. בין גזעי האורנים העתיקים מפזמת מדי פעם מנגינה נשכחת, ממלמלת שירה או סיפור בו פתאום נזכרה וצופה אל העיר ומאזינה לרחשיה.

אל תראו בה רק אובייקט אדריכלי. היא איננה רק מסגרת רקע או סטרוקטורה ארעית. Total Stage היא פוטנציאל לדבר מה. היא המקום אליו נגלים סיפורי היום יום, שיחות החולין, התשוקות והחלומות לצד הדמיון, הפנטזיה והאגדות. היא המקום לספונטניות השיחה וקלות הרכילות וכן להגות התסריט ורצינות המחזה. בבשרה נעוצה הטרגדיה, הקומדיה והדרמה - אם מציאותיות הן או פרי ההמצאה - ובין איוושת הענפים לקול הפסיעות על העלים היבשים, האחת בשניה מתמזגת, כשברקע פס קולה של העיר. פס קולנו שלנו.

Total Stage משדכת את הבמה, הלוא היא זירת ההתרחשויות הבלתי נגמרות, עם טופוגרפיית העיר הפראית. כך היא פועלת בין שני הקוים - בין הקו המתורבת והמאורגן לקו היצרי והבלתי צפוי, בין העולם שמעל לעולם שמתחת ובין מה שמאחורי הקלעים לבין קדמת הבמה.

בואו, תפסו מקום, כי היא באה רק לכמה רגעים.
תיכף יעלה המסך, שקט,
מתחילים.

10

עמית שלוש

בצלאל - אקדמיה לאמנות ועיצוב, ירושלים

שם הפרויקט

Total Stage

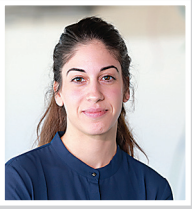

11

ענת שאול

המרכז האקדמי ויצו חיפה

שם הפרויקט המסוע:
FABRING IL

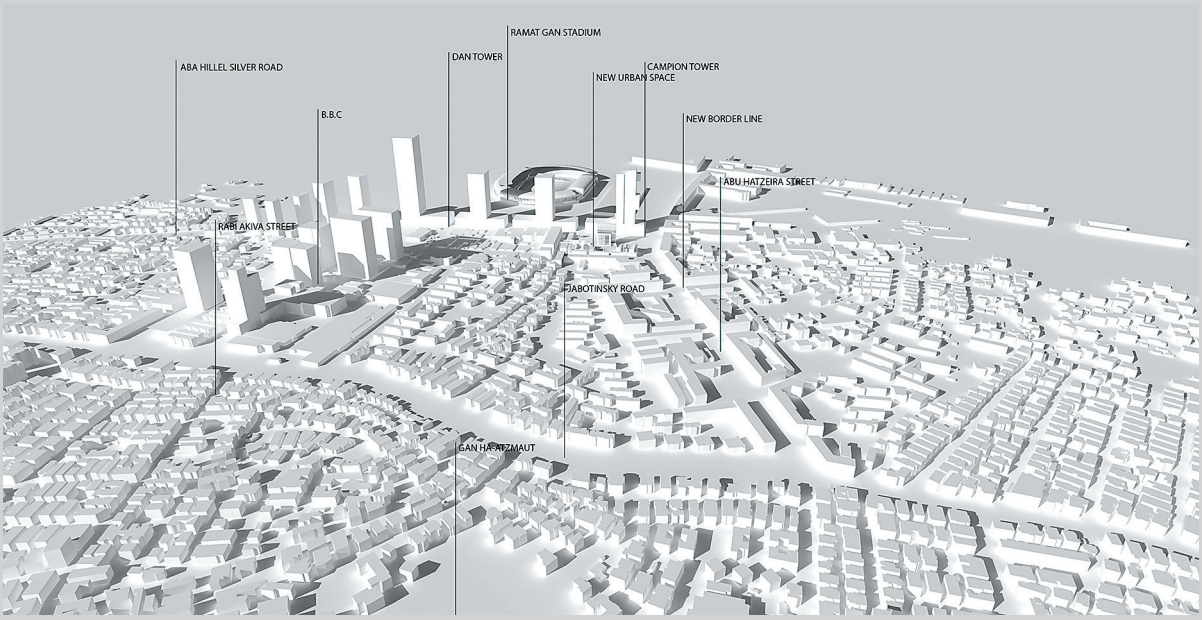

הפרויקט מציע לחשוף, לחדש וליצור שכבות פעילות משותפות בין התעשייה והנוף המונעות על ידי גורמים שונים בסביבה כגון העירייה, התושבים, קריות החינוך האקדמיות באזור וגופי שיקום ופיתוח עכשוויים.

הפרויקט משלב בין הגדרה מרחבית - טבעת (RING) היקפית הנוגעת פעם בצד המחצבה ופעם בצד המפעל, לבין הגדרה פרוגרמתית - תחנות מחקר ופיתוח (FAB), בדומה למעבדות ה־FABLAB העירוניות (גוף עולמי המפעיל מעבדות מחקר ופיתוח עירוניות חברתיות מתוך גישת שיתוף ידע, קידמה וטכנולוגיה). הפרויקט מציע היררכיה של מעורבות ועשייה, דינאמיות מרחבית בעוצמות משתנות.

בגבולותיה של העיר החרדית בני ברק, מתקיים קונפליקט בין זהותה הדתית והתכנסותה האורבנית, לבין הרצון שלה להשתייך למערכת פונקציונלית מזינה. מי זו בני ברק, מהם גבולותיה וכיצד הם מאופיינים, התרחבותה והתפתחותה ועידיה הקונקרטיים של העיר.
נקודת המוצא לפרויקט הייתה המפגש האקראי שחוויתי בין החברה היהודית האורתודוקסית לבין העירוניות הקפיטליסטית הישראלית. השונות והקיצוניות בין העיר בני ברק, עיר שגדלתי בה רוב שנות ילדותי, לבין שכנותיה האורבניות הן שהובילו אותי לבחור בקונטקסט טעון זה כמקרה מבחן לחיפוש עצמי של תפיסות וגיבוש רעיונות על מיצובה של חברה בכלל ועל התרבות הישראלית בפרט.

בעבודת המחקר בחרתי להעריך מחדש את דמותה העתידית של העיר בני ברק, תוך התייחסות מחודשת לאחת המובלעות התרבותיות המרכזיות בחברה הישראלית, יחסי הגומלין בין האוכלוסייה החרדית לחברה הישראלית, בדגש על הליך הישראליזציה. הפרויקט שוקל את הדיאלוג בין הזהויות כאמצעי לבירור שאלות מהותיות הנוגעות בזמן, במקום ובמרחב ביחס לעירוניות העתידית של בני ברק. בעוד מספר עשורים האוכלוסייה במובלעת החברתית תגדל והסביבה בחלקה הצפוני של העיר תהפוך ליותר אינטנסיבית ועירונית, ולא מן הנמנע שתהיה התנגשות.

הפרויקט דן באפשרות העתידית שבני ברק מתרחבת אל מעבר לחומותיה המטפוריים ומאידך מפנה מקום לתרבות עירונית אחרת להשתלב בתוכה. כיצד בני ברק נפגשת עם האחר ושומרת על הזהות שלה? מפגש בדמות מרחב עירוני שצד אחד שלו פתוח, פלורליסטי, מדבר בשפה של מגדל צ׳מפיון ואזור העסקים, אל מול צד מופנם בעל אוריינטציה פנימית המייצג את ערכי החיים של הקהילה החרדית במאה ה־21. מפגש בין ערכי הדת והמסורת לבין דת אחרת, דת הקפיטליזם.

12
רייצ׳ל ליקונן
אוניברסיטת אריאל בשומרון

שם הפרויקט
Urban Gap

13

רפאל קורן
בצלאל - אקדמיה לאמנות ועיצוב, ירושלים

שם הפרויקט
מילי - טוריזם הבסיסים הנטושים של צה"ל

הבסיסים הנטושים של צה"ל הנם תופעה המבטאת את הדומיננטיות המרחבית של מעה"בט במדינה, בסיסים אלו מהווים שישה אחוז מכלל הנכסים שברשותה ומצטברים לכדי עשרות אלפי דונמים של קרקע נטושה ברחבי הארץ. הבסיסים שיושבים על קרקעות מדינה מהווים בזבוז קרקע, אינם כפופים לתכניות מתאר ובחלקם מפגעים בטיחותיים וסביבתיים חמורים. עלויות פינוי גבוהות ומאבקים בין הצבא למדינה גורמים לכך שהבסיסים יכולים לעמוד נטושים לעתים אף עשרות שנים, דבר המוביל לפגיעה באינטרס הציבורי.

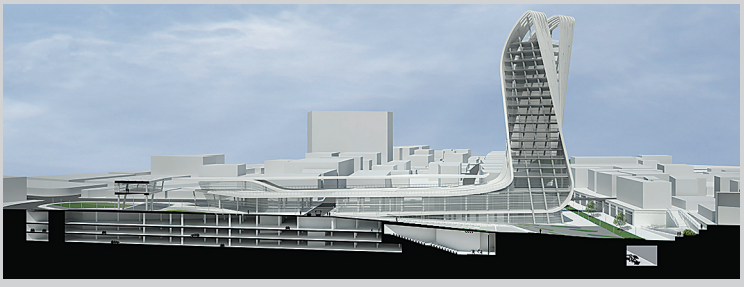
הפתרון המקובל הוא הטלת האחריות לפינוי הבסיסים על יזמים פרטיים בתמורה למתן אחוזי בנייה, פתרון שנמצא לא יעיל ועובד רק באזורים בהם ערך הקרקע גבוה. פרויקט זה מציע פתרון משלים לבסיסים בהם ערך הקרקע הנמוך לא מצדיק פינוי ומתמקד ברצועת ביטחון במ.א. עמק המעיינות לאורך הגבול עם ירדן.

באתר שורה של כשישים נכסי צבא נטושים וכן מצב כלכלי, חברתי, וסביבתי קשה המאפיין קווי עימות לשעבר שאיבדו את עניין הציבור. הפרויקט מציע "תו"ל שלום" הבוחן את תנאי הפתיחה של האתר ורותם את האיכויות האדריכליות של התשתית הצבאית הנטושה ליצירת מוקד משיכה תיירותי. באופן זה מייצרים מוצבים, מגדלי שמירה, תעלות, בונקרים ועמדות תצפית, בשילוב עם מכלול האיכויות של אתר ערך יזמי תיירותי שמניע את תהליך השיקום ומשיב את הקרקע לשימוש הציבור.

14

שי זקש
אוניברסיטת תל אביב

שם הפרויקט
Industreet

מתחם המשלב תעשייה, מסחר, תרבות, קהילה, מלונאות ומגורים בתפר שבין השכונות: פלורנטין, נווה צדק, לב תל אביב ונווה שאנן. הפרוייקט החל מזיכרונות ילדות של עולם הטקסטיל לאורך דרך יפו. דרך יפו היוותה תפר בין שכונות והפכה לחור בין מרקמים. תוואי מסילת הרכבת, שעברה במקביל לדרך יפו, סימל בעבר את התעשייה והחדשנות והיה השראה לפרוגרמת הפרוייקט, המשלבת בין תעשייה מקומית לבין תעשייה מודרנית ועתידית.

הפרוייקט ממוקם בשטח של מה שהיה פעם מפעל נחושתן וכיום הוא מגדל נווה צדק. הפרוייקט מנסה להציע צורת הסתכלות שונה על חיבור בין מגדל לסביבה, זאת תוך שימוש בטיפולוגיות בנייה מקומיות וביצירת מגדל המתפתח וצומח מתוך הריקמה הקיימת. השפה הצורנית והעיצובית, אשר מושפעת מעולם הטקסטיל, מייצרת דיאלוג בין זיכרונות הילדות לבין התעשייה המקומית בעבר ובהווה.

15

תמר ולד סחף

אוניברסיטת תל אביב

שם הפרויקט

Urban Manufacture ת"א - עשיה

הפרויקט ת"א - עשיה בוחן את הקשר בין סביבות עבודה והעיר, בדגש על תעסוקה מסוג מלאכה ותעשיה קלה, בקריית המלאכה, דרום ת"א. זהו מקום בו התעשייה הקלה "עוד רגע" עוזבת, ואת מקומה ככל הנראה יתפסו שימושים אחרים.

לצד העלמות בתי מלאכה ותעשיה קלה מהנוף העירוני, התפתחה גישה של פיתוח אזורי תעשיה גנריים עם היעדר חיבור מרחבי למרקם עירוני, המבטא תהליך התפתחות תכנונית של התרחקות מהעיר. התכנון שלהן מחליש את הקשר בין התעשייה והעיר כמו גם את הקשר בין העובדים והמקום.

באמצעות עירוב שימושים בקריית המלאכה, לצד תכנון חללים עבור תעשיה קלה, בית ספר למלאכה ויצירה, יצרתי תכנון חדש עבור התהליכים הטבעיים במקום המשמר את מקומה של המלאכה בעיר וממתג את מושג המלאכה מחדש, ובכך, גם מחזיר עטרה ליושנה.

ברוח התכנית המקורית, תכננתי חללים גמישים לפיתוח עתידי של המקום לצד שימור אלמנטים מן המבנים המקוריים, תוך כדי הכלת הגריד הקיים. יחד עם יצירת מקומות בילוי ופנאי פתוחים ומזמינים וקישור המקום לעיר ולפארק חורשות השכן באמצעות גשר רחב. השינוי יהדהד לשכונות הסמוכות, וקריית המלאכה תהווה מקום מפגש לאוכלוסיות השונות בסביבה הקרובה והרחוקה, כמו גם מקום מעבר נעים לעוברי אורח, ובכך, תתחבר באופן אורגני למרקם העירוני.

